

OPPORTUNITIES FOR “CIRCULATING ECONOMY” EMBODIMENT THROUGH EUROPEAN GREEN DEAL IMPLEMENTATION IN UKRAINE AND INTERACTION UNDER NEW EU APPROACHES OF POST-CRISIS “NEXT GENERATION” AND “JUST TRANSITION”

Z. Broyde (Centre “EcoResource” broyde@sacura.net) abstracts of speech at hearing of European Green Deal in UA Parliament on 11.09.2020¹, supported by the Ministry of Economy², but not reflected in Hearing’s Recommendations³

Proclaimed by EU Commission & Parliament on 11-12 December 2019 European Green Deal foresees transformation of Europe by 2050 into Environmentally-Neutral Continent through implementation of both Paris Treaty of 12.12.2015 provisions, answering UN Framework Convention on Climate Change, and the Circular (Circulating) Economy approach, accordingly to the Agenda – XXI, adopted by the World Earth Summit “Rio–1992”.

EU planed Green Deal legalization already since March 2020, to provide €1 trillion funding for its implementation. However, due to pandemic crisis, Green Deal priorities were implemented into new EU post-crisis paradigms of “Next Generation” adopted on 27.05.2020, and of “Just Transition” for regions and municipalities of European countries, officially released on 29.06.2020. This approach relevance also for EU neighbours was confirmed on 18.06.2020 at Eastern Partnership Summit, in particular for Ukraine involvement into mentioned post-crisis development platforms embodiment. To achieve these goals, EU will significantly increase and focus funding in 2021-2027 for joint tasks of these common platforms such as EU macroregional strategies, e.g; Strategy for the Danube Region (EUSDR) etc., using, *inter alia*, the new Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument facility. For this aim on 02.07.2020, EU Commissioner E. Ferreira and UA Deputy Prime Minister on European & Euro-Atlantic Integration O.Stefanishyna’ve agreed intensify Ukraine's cooperation with EU in the field of Transfrontier Cooperation and EUSDR .

The role of Ukraine in these processes is defined by such geostrategic factors as Geographic Centre of European Continent in the area of the Carpathian Mountains near the border with Romania, around which Ukraine is boundary with 4 EU countries, which also are problematic for Green Deal implementation. At the same time, this macro-region, including neighbouring Belarus, Moldova and Western Russia, is the most overheating area though compact population residing on the surface of the Planet⁴.

Therefore, Circulating Economy implementation in Ukraine, including modern facility for territorial and sectorial geo-spatial planning to ensure sustainable socio-economic development and "best available technologies" (BAT) applying, will have an essential value .It’s quite obvious, in particular, taking into account post-

¹ <http://comeuroint.rada.gov.ua/en/news/73183.html>

² <https://www.facebook.com/uaenergy/videos/363233704833973> 3.10 – 3.17 3.26

³ http://comeuroint.rada.gov.ua/news/main_news/73207.html

⁴ http://ecoresource.ddns.net/SiteAssets/SitePages/EUSDR/Green_Safety_for_Economy_overheating_the_Planet.pdf

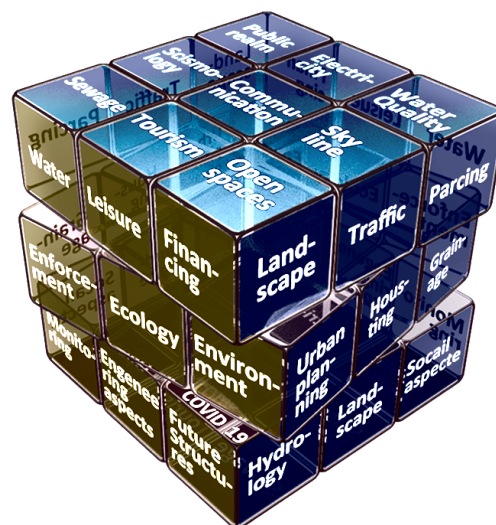
Soviet legacy, on which Ukraine in USSR - on the 0.4% of the Earth's land with the best black soils - extracted 5% of the World's Mineral Resources with the highest level of technogenic impact on the Environment and Human Health.

This approach isn't limited only by natural resources extraction diminution (first of all –hydrocarbon fuel raw), as well as reduction of Greenhouse Gases & Wastes generation. Following natural processes, circulating character should consistently acquire all chains of socio-economic development, simultaneously in Technological, Temporal and Spatial Dimensions for so-called Life Cycles of Products, Goods & Services. At the same time, decentralization processes require this approach urgent implementation by newly Amalgamated Territorial Communities (ATC) & Districts, particularly for inter-municipal ATCs associations & PPP to solve specific joint problems in the Sectors of Transport, Energy, Technogenic- Environmental Safety, Water & Sewage, Waste Management, etc, as it prescribed by Chapter 27, Title V of EU-UA Association Agreement . Required developments, including domestic and transfrontier Clustering, already for a long time been elaborated in Ukraine.

For this the nowadays ICT allow consequently by such approach the forecasting, modelling and design of territorial and sectorial development, united synergic embodiment of mentioned objectives at local, district, regional, national and international levels under EU support, expressed in the enclosed EU Commission's letter.

Scheme for main elements of the socio-economic sphere consistent coverage by the approaches of the Circulating Economy

Opportunities for modern ICT application on Geo-Spatial ground

Accordingly to conclusions of the Government Interdepartmental Working Group meeting on 20.02.2020 devoted to cooperation with EU in the field of Green Deal⁵ “it is important for our country not just to wait for the recommendations of Brussels, as it usually happened in the past, but to show the new quality of interaction with the European Union, to take an active part in the policy development stage”. Review of such cooperation potential⁶, taking into account the

⁵ <https://www.kmu.gov.ua/en/news/dmitro-kuleba-oficijno-napravit-yes-propoziciji-ukrayini-shchodo-uchasti-v-eyevropejskij-zelenij-ugodi>

⁶ http://comeuroint.rada.gov.ua/news/main_news/72980.html

preliminary Strategic Environmental Assessment of the prospects of its impact on the territorial and sectorial development of regions and communities as well as key industries of Ukraine allows, among other things, to propose:.

1. Make the most of preparation and holding processes for the EU-Ukraine Summit and subsequent meetings of the EU - UA Association Committee and Council , as well as relevant intermediate events to effectively promote these Ukrainian initiatives.
2. A duly complete and apply, as an universal tool, Strategic Environmental Assessment (SEA), which was defined by Protocol of UNECE, EU Directive and Law of Ukraine, and international consultations under these acts for Ukrainian initiatives transboundary impacts analysis, initial feasibility study and further harmonization, as well as for proper shaping of cooperation programs with EU and its members together with specific joint projects under the priorities of the European Green Deal.
3. To ensure further activities proper coordination and implementation for above mentioned opportunities of cooperation with the EU under the European Green Deal embodiment, to apply the initiative on transformation of the Regional Development Agencies, which are already established in the regions of Ukraine, into Offices of Regional Development and promotion the European and Euro-Atlantic Integration in accordance with the Ukrainian Governmental Ordinance of 03.03 .2020 Nr 209-p.

EUROPEAN COMMISSION

DIRECTORATE-GENERAL

REGIONAL AND URBAN POLICY

European Territorial Cooperation, Macro-regions, Interreg and Programme Implementation
Macro-regions, Transnational/ Interregional/ External Cooperation, EnlargementBrussels,
CH -regio.ddg.d.1(2020)5433012

Subject: Your letter to Commissioner Ferreira concerning European Green Deal and EU Next Generation and Just Transition Platforms (Commission reference: Ares (2020)4283175 – 17/08/2020)

Dear Dr. Broyde,

On behalf of Commissioner Elisa Ferreira, I would like to thank you for your letter in the subject and your continuous support to the EU project, in particular regarding boosting cooperation and aiming to bring the European Green Deal to the local level.

Please be reassured that both the elaboration of regional development strategies in Ukraine as well as the cross border cooperation programmes with Ukrainian participation will be further encouraged in the new, 2021-2027 financial period. Including the experience and developments coming from previous cooperation actions and joint work into the regional strategies and cooperation programmes is the best way to put them into operation.

As you have mentioned in your letter, coordination is key. Now, when the programming of the 2021-2027 cross border programmes is taking place, it is of outmost importance to take into account the policy results already developed in the programming of these programmes. I would like to encourage you, as a stakeholder, to have your say during the preparation of these programmes, so that you will be able to take part in the implementation of them in a more efficient way. Taking part in shaping the Ukrainian regional development strategies can also be an efficient tool to feed in the results achieved, as these strategies will be implemented through the regional and cooperation programmes as well.

In addition, I am very happy to hear from you how Ukraine has actively contributed to the revision of the Action Plan of the EU Strategy for the Danube Region (EUSDR). Indeed, being part of the macro regional strategy means that projects implemented in Ukraine contribute positively to a wider territorial strategy and goals.

Dr. Zinoviy Broyde
Director
EcoResource Centre
2, O.Kobyljanska.str,
Chernovtsy 58002
Ukraine

In connection with the above, I am delighted to hear about the establishment of Offices for Regional Development and European and Euro-Atlantic Integration Facilitation in Ukrainian regions. Indeed, bringing together regional and national authorities with local stakeholders is a very important step forward to enhancing coordination and to engaging the local level to programme development and implementation.

I hope the creation of these offices will further enhance the successful participation of Ukrainian stakeholders in different programmes as well as the potential creation of new EGTCs based on the regional needs alongside the EU-Ukrainian border. As you have mentioned in your letter, political will is indeed not always enough to ensure the success of project applications; there must also be capacity to prepare technically high-quality proposals aligned with the programme's goals to be successful in applying for EU funds. The participation in the development of regional, national and macro regional strategies, as well as in cooperation and regional programmes is the most efficient way for Ukrainian stakeholders to bring the policy developments into operation.

I would like to wish you all the success and good health, furthermore I would be happy to receive further updates on the work of the above mentioned offices as well as on your work regarding the EUSDR and on cross border cooperation programmes in the new 2021-2027 programming period.

Sincerely yours,

[E-signed]

Jean-Pierre Halkin
Head of Unit

РЕАЛІЗАЦІЯ МОЖЛИВОСТЕЙ «ЦИРКУЛЮЮЧОЇ ЕКОНОМІКИ» В ХОДІ ВТІЛЕННЯ УКРАЇНОЮ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЗЕЛЕНОЇ УГОДИ ТА ВЗАЄМОДІЇ З ЄС ЗА НОВИМИ ПІДХОДАМИ ПОСТКРИЗОВОГО «НАСТУПНОГО ПОКОЛІННЯ» І «СПРАВЕДЛИВОГО ПЕРЕХОДУ»

Тези виступу З.Бройде (Державний НТЦ «Екоресурс» broyde@sacura.net) на слуханнях «Європейський зелений курс (European Green Deal)» у Комітеті Верховної Ради України з питань інтеграції України з ЄС 11.09.2020⁷, що знайшли підтримку Мінекономіки⁸, але не відображені у Рекомендаціях⁹

Проголошена Єврокомісією і Європарламентом 11-12 грудня 2019 року Європейська Зелена угода передбачає перехід Європейського континенту до 2050 року в екологічно-нейтральний стан шляхом втілення положень Паризького договору від 12.12.2015 з реалізації Рамкової конвенції ООН зі змін клімату і підходів Циркулюючої економіки (Circular Economy) згідно з Порядком денним - XXI, ухваленим Всесвітнім Самітом Землі «Ріо-1992».

Вже на березень 2020 року ЄС планував легітимізацію Зеленої угоди для забезпечення фінансування її втілення у обсязі €1 трильйону. Однак, в результаті пандемічної кризи, її пріоритети було імплементовано до нових посткризових парадигм ЄС «Наступне покоління», ухваленої 27.05.2020, і «Справедливий перехід» для регіонів і громад європейських країн, офіційно оприлюдненої 29.06.2020. Актуальність такого підходу також і для сусідів ЄС підтверджено на Саміті Східного партнерства 18.06.2020, зокрема, щодо залучення України до реалізації цих платформ посткризового розвитку. Для досягнення зазначених цілей ЄС значно збільшує і відповідно фокусуватиме у 2021-2027 роках фінансування на виконання спільних завдань зазначених платформ, Зеленої угоди, Стратегії ЄС для Дунайського регіону тощо, у т.ч. через новий Інструмент сусідства, розвитку і міжнародного співробітництва. Зокрема, про інтенсифікацію взаємодії України з ЄС у сфері транскордонного співробітництва і Стратегії ЄС для Дунайського регіону домовились 02.07.2020 віце-прем'єр України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції О.Стефанішина і Комісар ЄС Е.Феррейра.

Роль України в цих процесах визначають такі геостратегічні чинники як розташування географічного центру Європейського континенту в зоні Карпат біля кордону з Румунією, навкруги якого Україна межує з 4 країнами ЄС, також проблематичними для втілення Зеленої угоди. Водночас, цей макрорегіон, включаючи прилеглі Білорусь, Молдову і захід Росії, є найбільш перегрітою зоною компактного мешкання на поверхні планети¹⁰.

Тому впровадження в Україні Циркулюючої економіки, включаючи сучасні можливості територіально-галузевого геопросторового планування для забезпечення сталого соціально-економічного розвитку із застосуванням «кращих доступних технологій» (BAT), матиме ключове значення. Це є достатньо очевидним, зокрема, з огляду на пострадянську спадщину, за якою

⁷ <http://comeuroint.rada.gov.ua/news/73133.html>

⁸ <http://comeuroint.rada.gov.ua/uploads/documents/29659.doc>

⁹ http://comeuroint.rada.gov.ua/news/main_news/73207.html

¹⁰ З.Бройде. Економіка нагріває планету //День.-18.03.2020.URL <https://day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/ekonomika-nagrivaye-planetu> (з вихідними даними New York Times 15.01.2020 http://ecoresource.ddns.net/SiteAssets/SitePages/EUSDR/Green_Safety_for_Economy_overheating_the_Planet.pdf)

Україна в СРСР на 0,4% площі земної суші з найкращими чорноземами видобувала 5% світових мінеральних ресурсів з найвищим рівнем техногенного навантаження на стан довкілля і здоров'я людей.

Означений підхід не обмежується лише зменшенням обсягів видобування природних ресурсів (у першу чергу, вуглеводневої паливної сировини) та скороченням викидів парникових газів і утворення відходів. За зразком природних процесів, циркулюючого характеру мають послідовно набувати усі ланки соціально-економічного розвитку одночасно в технологічному, часовому і просторовому вимірах за т.з. життєвими циклами продукції, товарів і послуг. Водночас, процеси децентралізації вимагають невідкладного впровадження такого підходу на рівні новоутворених ОТГ і районів, зокрема, при формуванні міжмуніципальних секторних об'єднань громад і публічно-приватного партнерства для розв'язання конкретних сумісних проблем у сферах транспорту, енергетики, техногенно-екологічної безпеки, водо-каналізаційних, поводження з відходами тощо, як передбачено гл. 27 розд.V Угоди про асоціацію. Необхідні розробки, у т.ч. з внутрішньої та транскордонної кластеризації, вже тривалий час здійснюються в Україні.

Для цього сучасні інформаційно-комунікаційні технології дозволяють послідовно переводити прогнозування, моделювання і проектування територіально-секторального розвитку за таким підходом на якісно новий щабель, синергетично поєднуючи втілення зазначених завдань на місцевому, районному, регіональному, національному і міжнародному рівнях за підтримки з боку ЄС, висловленої у доданому листі Єврокомісії

Схема послідовного охоплення основних елементів соціально-економічної сфери підходами циркулюючої економіки

Можливості застосування сучасних ІКТ на геопросторовій основі

За висновками вихідного засідання урядової міжвідомчої робочої групи 20.02.2020 щодо співпраці з ЄС з питань реалізації Зеленої угоди¹¹ «для нашої держави важливо не просто чекати на рекомендації Брюсселя, як це зазвичай відбувалося у минулому, а показати нову якість взаємодії з ЄС, взяти активну участь вже на етапі розробки політики». Огляд потенціалу

¹¹ <https://www.kmu.gov.ua/news/dmitro-kuleba-oficijno-napravit-yes-propoziciyi-ukravini-shchodo-uchasti-v-yevropejskij-zelenij-u-godi>

такої співпраці¹² з урахуванням попередньої стратегічної екологічної оцінки перспектив його впливу на територіальний і секторальний розвиток регіонів і громад та ключових галузей України дозволяє, між іншим, запропонувати: .

1. Максимально використати процеси підготовки і проведення Саміту ЄС – Україна та наступних засідань Комітету і Ради Асоціації EU-UA, а також відповідні проміжні події для ефективного просування зазначених українських ініціатив.

2. Належним чином доопрацювати і застосувати універсальний інструмент Стратегічної екологічної оцінки (SEA), визначений Протоколом Європейської економічної комісії ООН (UNECE), Директивою ЄС і Законом України, та міжнародні консультації, передбачені цими актами щодо аналізу транскордонного впливу, для вихідного обґрунтування і подальшого узгодження ключових українських ініціатив, належного формування програм співпраці з ЄС і його членами та конкретних сумісних проектів за пріоритетами Європейської Зеленої угоди.

3. Для забезпечення подальшої належної координації дій з реалізації вищезазначених можливостей співпраці з ЄС за Європейською Зеленою угодою застосувати ініціативу переформатування Агенцій регіонального розвитку, створених в областях України, у Офіси регіонального розвитку і сприяння європейській та євроатлантичній інтеграції згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 209-р.

¹² http://comeuroint.rada.gov.ua/news/main_news/72980.html

EUROPEAN COMMISSION

 DIRECTORATE-GENERAL
 REGIONAL AND URBAN POLICY

 European Territorial Cooperation, Macro-regions, Interreg and Programme Implementation I
 Macro-regions, Transnational/ Interregional/ External Cooperation, Enlargement

Brussels,

CH -regio.ddg.d.1(2020)5433012

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ

Загальна дирекція з регіональної та місцевої політики

Європейське територіальне співробітництво, макрорегіони, Інтеррег та реалізація програм

Макрорегіони, транснаціональне / міжрегіональне / зовнішнє співробітництво, розширення*

**Тема Ваш лист до Комісара Феррейри щодо Європейської Зеленої Угоди
та платформ ЄС Наступне покоління та Справедливого переходу
(посилання Комісії Ares (2020) 4283175 - 17/08/2020)**

Доктору Зіновію Бройде

Директору Центру ЕкоРесурс

вул.. О.Кобилянської, 2

Чернівці 58002

Україна

Шановний докторе Бройде,

Від імені комісара Елізи Феррейри я хотів би подякувати Вам за ваш лист у контексті Вашої постійної підтримки проекту ЄС, зокрема щодо посилення співпраці та спрямування Європейської зеленої угоди для його виведення на місцевий рівень.

Будь ласка, будьте впевнені, що як розробка стратегій регіонального розвитку в Україні, так і програми транскордонного співробітництва з українською участю надалі заохочуватимуться у новому фінансовому періоді 2021-2027 років. В тому числі досвід та розробки, отримані в результаті попередніх заходів співпраці та спільної роботи у регіональних стратегіях та програмах співпраці - найкращий спосіб їх введення у дію.

Як Ви вже згадали у своєму листі, координація є ключовим моментом. Тепер, коли відбувається програмування транскордонного співробітництва на 2021-2027 рр., надзвичайно важливим є врахування політичних результатів, вже розроблених при програмуванні цих програм. Я хотів би закликати Вас, як зацікавлену сторону, висловити свою думку під час підготовки цих програм, з тим щоб Ви були здатні взяти участь у їх впровадженні в найбільш ефективний спосіб. Участь у формуванні українських Стратегій регіонального розвитку водночас може бути ефективним інструментом для досягнення результатів, оскільки ці стратегії також будуть реалізовуватися через регіональні програми та програми співпраці.

Крім того, я дуже радий почути від вас, як Україна активно сприяла перегляду Плану дій Стратегії ЄС для Дунайського регіону (EUSDR). Більше того, діяльність як частини макрорегіональної стратегії означає, що проекти, реалізовані в Україні, позитивно сприятимуть розширенню територіальної стратегії та її цілей.

Європейська комісія, 1049 Брюссель, БЕЛЬГІЯ / БЕЛЬГІЯ - Тел. +32 22991111 Csaba.hende@ec.europa.eu

У зв'язку з вищенаведеним, я дуже радий почути про створення Офісів регіонального розвитку та сприяння європейській та євроатлантичній інтеграції в регіонах України. Дійсно, поєднання регіональних та національних органів влади з місцевими зацікавленими сторонами є дуже важливим кроком на шляху до посилення координації та залучення місцевого рівня до розробки та реалізації програм.

Я сподіваюся, що створення цих офісів ще більше посилить успішну участь українських зацікавлених сторін в різних програмах, а також для потенційного створення нових EGTC, що ґрунтуватимуться на регіональних потребах у зоні кордонів України з ЄС. Як Ви згадали у своєму листі, політичної волі дійсно не завжди достатньо для забезпечення успіху проектних заявок; також має бути спроможність підготувати технічно високоякісні пропозиції, узгоджені з цілями програми для успішного подання заявки на фінансування ЄС. Участь у розробці регіональних, національних та макрорегіональних стратегій, а також у співпраці та регіональних програмах є найбільш ефективним шляхом для українських зацікавлених сторін, щоб увести політичні розробки в дієве русло.

Я хотів би побажати Вам досягнення успіху та міцного здоров'я, крім того, я був би радий отримувати подальшу оновлену інформацію про роботу вищезгаданих офісів, а також про Ваші роботи щодо EUSDR та за програмами транскордонного співробітництва в новому програмному періоді 2021-2027 рр.

Щиро Ваш,

[Підписано електронною поштою]

Жан-П'єр Халкін

Начальник відділу

Електронно підписано 09.09.2020 18:00 (UTC + 02) відповідно до статті 4.2
(Дійсність електронних документів) Рішення Комісії 2004/563